

UZASADNIENIE

Projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 11 czerwca 2021 r. w sprawie ewidencji i innych dokumentacji dotyczących wyrobów akcyzowych i znaków akcyzy (Dz. U. poz. 1150 i 2475), zwanego dalej „rozporządzeniem”, ma na celu ułatwienie prowadzenia ewidencji wyrobów akcyzowych objętych procedurą zawieszenia poboru akcyzy przeładowywanych w składzie podatkowym oraz zapewnienie możliwości prowadzenia ewidencji i innych dokumentacji w dotychczasowy sposób.

Zgodnie z § 8 pkt 2 lit. b rozporządzenia podmiot prowadzący skład podatkowy ewidencjonuje wyroby akcyzowe objęte procedurą zawieszenia poboru akcyzy przeładowywane w składzie podatkowym, wskazując ilości wyrobów akcyzowych w jednostkach miary właściwych dla ustalenia podstawy opodatkowania. Z ogólnej zasady prowadzenia ewidencji i innych dokumentacji, zawartej w § 2 ust. 3 rozporządzenia, który wskazuje, że „wpisów do dokumentacji dokonuje się (...) po zakończeniu czynności lub zaistnieniu stanu faktycznego podlegającego wpisaniu...” wynika, że w ewidencji składu podatkowego należy zarejestrować rzeczywistą (faktyczną) ilość wyrobów akcyzowych, które zostały przeładowane w składzie podatkowym. W praktyce oznacza to, że ilość przeładowywanych wyrobów należy ustalić poprzez ich pomiar czy przeliczenie. Tymczasem w przypadku przemieszczania wyrobów akcyzowych z zastosowaniem procedury zawieszenia poboru akcyzy pomiędzy składami podatkowymi, albo w przypadku eksportu ze składu podatkowego do urzędu celno-skarbowego, który nadzoruje faktyczne wyprowadzenie tych wyrobów poza terytorium kraju ilość przemieszczanych wyrobów jest wskazana w e-AD, lub w dokumencie zastępującym e-AD. Zgodnie z § 8 pkt 2 lit. f rozporządzenia w ewidencji składu podatkowego, w którym dokonuje się przeładunku należy wpisać numer referencyjny e-AD, na podstawie którego wyroby akcyzowe zostały wprowadzone do tego składu podatkowego. Przeładowywane w składzie podatkowym wyroby akcyzowe są zatem przemieszczane na jednym dokumencie e-AD, a zakończenie przemieszczania następuje z chwilą odbioru wyrobów przez podmiot odbierający lub z chwilą wyprowadzenia wyrobów akcyzowych poza terytorium Unii Europejskiej. Zakończenie przemieszczania jest potwierdzane sporządzeniem raportu odbioru, a w przypadku eksportu – raportu wywozu.

Z uwagi na fakt, że przemieszczanie pomiędzy miejscem wysyłki, a miejscem odbioru/wywozu jest realizowane i rozliczane na podstawie jednego e-AD, w ewidencji składu podatkowego, w którym dokonuje się wyłącznie przeładunku transportowanych wyrobów akcyzowych nie ma konieczności ustalania rzeczywistej ilości wyrobów akcyzowych (ich przeliczenia czy zmierzenia). Wobec powyższego, zgodnie z projektowaną zmianą rozporządzenia w sytuacji przeładunku wyrobów akcyzowych podmiot, w zależności od swojego uznania, może wpisać ilość przeładowywanych w składzie podatkowym wyrobów akcyzowych wykazaną w dokumencie e-AD, dokumencie zastępującym e-AD albo dokumencie handlowym, ponieważ na tym etapie nie ma konieczności ustalania rzeczywistej ich ilości, albowiem ta ilość zostanie ostatecznie zweryfikowana po przemieszczeniu tych wyrobów do miejsca przeznaczenia, np. innego składu podatkowego czy miejsca eksportu, kiedy nastąpi zakończenie przemieszczania.

W związku z powyższym w rozdziale dotyczącym sposobu prowadzenia ewidencji i innych dokumentacji wprowadza się § 2 ust. 5 (zmiana zawarta w § 1 pkt 1 projektu rozporządzenia), zgodnie z którym, w przypadku prowadzenia ewidencji, o której mowa w art. 138a ust. 1 ustawy (ewidencja składu podatkowego), dotyczącej co do zasady wyrobów akcyzowych objętych procedurą zawieszenia poboru akcyzy, podmiot nie musi dokonywać przeliczenia czy zmierzenia ilości wyrobów akcyzowych przeładowywanych w składzie, gdyż może wpisać do ewidencji ich ilość wskazaną w dokumentach, o których mowa w § 8 pkt 2 lit. f, tj. w e-AD, dokumencie zastępującym e-AD - jeżeli system EMCS jest niedostępny, albo w dokumencie handlowym, na podstawie którego wyroby akcyzowe zostały

wprowadzone do składu podatkowego, w przypadku wyrobów akcyzowych innych niż określone w załączniku nr 2 do ustawy, objętych stawką podatku akcyzowego inną niż stawka zerowa.

Proponowana zmiana ułatwi prowadzenie ewidencji podmiotom prowadzącym składy podatkowe, które posiadają zezwolenie na przeładunek w tych składach, ponieważ informacja o ilości przeładowywanych wyrobów akcyzowych co do zasady będzie mogła być uzyskana z odpowiednich dokumentów, nie zaś z faktycznego pomiaru czy przeliczenia tych wyrobów.

Jeśli jednak zostały zastosowane zamknięcia urzędowe, o których mowa w ustawie z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 813, z późn. zm.) oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 31 grudnia 2018 r. w sprawie zamknięć urzędowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1), ilość wskazana w e-AD, dokumencie zastępującym e-AD albo w dokumencie handlowym może stanowić podstawę wpisów, jeśli przed przeładunkiem nie doszło do uszkodzenia, usunięcia lub zniszczenia tych zamknięć, z wyłączeniem przypadków ich usunięcia lub zniszczenia przez naczelnika urzędu celno-skarbowego lub za jego zgodą. W każdym więc przypadku, w którym zamknięcia urzędowe zostały uszkodzone, usunięte albo zdjęte, z wyjątkiem sytuacji gdy usunięcie lub zniszczenie zostanie dokonane przez naczelnika urzędu celno-skarbowego lub za jego zgodą, zostanie określona rzeczywista ilość przeładowywanych wyrobów akcyzowych.

Powyższa zmiana nie stwarza ryzyka powstania nieprawidłowości w zakresie ilości przeładowywanych wyrobów akcyzowych, a w konsekwencji uszczupień w poborze podatku akcyzowego. Ta ilość zostanie bowiem ostatecznie zweryfikowana po przemieszczeniu tych wyrobów do miejsca przeznaczenia. Zasadniczo więc, zmiana we wskazanym zakresie będzie stanowiła odstępstwo od zasady, że wpisów do ewidencji dokonuje się na podstawie rzeczywistych danych, a nie przyjętych z dokumentów. Niemniej jednak przeładunek (zmiana środka transportu) jest tylko czynnością dokonywaną w trakcie przemieszczania, która nie kończy tego przemieszczania.

Zmiana rozporządzenia zawarta w § 1 pkt 2 projektu nowelizuje przepis przejściowy i ma na celu dostosowanie jego treści do zmian wprowadzanych ustawą z dnia ... 2022 roku o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. ...)(druk sejmowy nr 2764), które dotyczą zasad prowadzenia ewidencji i innych dokumentacji.

Ustawa z dnia ... 2022 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw w art. ... zmienia termin określony w przepisie przejściowym (tj. art. 28) ustawy z dnia 30 marca 2021 r. o zmianie ustawy o podatku akcyzowym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 694, z późn. zm.) oraz przepis o wejściu w życie (tj. art. 39 pkt 6) w zakresie terminu wejścia w życie zmodyfikowanego art. 138p ustawy z dnia 6 sierpnia 2008 r. o podatku akcyzowym (Dz. U. z 2022 r. poz. 143, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”. Zmiany te mają na celu przedłużenie możliwości prowadzenia ewidencji i innych dokumentacji w postaci papierowej do końca stycznia 2024 r. Zgodnie z ww. zmianami, z dniem 1 lutego 2024 r. ewidencje i inne dokumentacje powinny być prowadzone już tylko w postaci elektronicznej. Dotychczasowe regulacje zawarte w rozporządzeniu umożliwiały prowadzenie ewidencji i innych dokumentacji zgodnie z przepisami dotychczasowymi do dnia 31 grudnia 2022 r. Zmiana rozporządzenia umożliwi prowadzenie ewidencji i innych dokumentacji do dnia 31 stycznia 2024 r. zgodnie z przepisami dotychczasowymi.

Niniejsze rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem 31 grudnia 2022 r. w zakresie regulacji dotyczącej elektronicznej ewidencji (§ 1 pkt 2 rozporządzenia). W zakresie zmian dotyczących ewidencjonowania przeładunku w składzie (§ 1 pkt 1 rozporządzenia), rozporządzenie powinno wejść w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia, ponieważ jest ono korzystne dla przedsiębiorców i nie wymaga z ich strony przygotowań do realizacji zmienionych regulacji.

W związku z wprowadzeniem zmiany w § 1 pkt 1 projektu rozporządzenia nie zaproponowano regulacji przejściowej z uwagi na to, że moment dokonania wpisu do ewidencji pozostaje bez zmian i jest regulowany w § 2 ust. 3 rozporządzenia („Wpisów do dokumentacji dokonuje się w porządku chronologicznym, niezwłocznie po zakończeniu czynności lub zaistnieniu stanu faktycznego podlegających wpisaniu, nie później jednak niż następnego dnia roboczego.”). Z uwagi na tę regulację nie zajdzie potrzeba uregulowania wpływu znowelizowanego rozporządzenia na stosunki powstałe w trakcie obowiązywania dotychczasowego rozporządzenia, tzn. nie będzie miał miejsca przypadek rozpoczęcia czynności (wpisu) i jej zakończenia w różnych stanach prawnych. Dotyczy to także sytuacji, gdy przeładunek rozpocznie się w dotychczasowym stanie prawnym i zakończy się on w nowym stanie prawnym - w tym przypadku po zakończeniu czynności przeładunku należy dokonać wpisu do ewidencji.

Projekt rozporządzenia może mieć wpływ na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców z uwagi na wprowadzane ułatwienia dla prowadzących składy podatkowe, w których odbywa się przeładunek wyrobów akcyzowych objętych procedurą zawieszenia poboru akcyzy. Projektowana zmiana rozporządzenia w zakresie przesunięcia terminu elektronicznej ewidencji wynika ze zmian ustawowych i jest z nią ściśle związana, zatem, podobnie jak ustawa, ma ona pozytywny wpływ na przedsiębiorców zobowiązanych do prowadzenia ewidencji poprzez wydłużenie okresu prowadzenia ewidencji i innych dokumentacji na podstawie dotychczasowych przepisów.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Projekt rozporządzenia nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlega notyfikacji.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2022 r. poz. 348) projekt rozporządzenia podlega udostępnieniu w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.